

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
prednesené 20. apríla 2016¹

Vec C-111/15

**Občina Gorje
proti
Republika Slovenija**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Upravno sodišče (Správny súd, Slovinsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Spoločná poľnohospodárska politika — Financovanie z EPFRV — Podpora rozvoja vidieka — Nariadenie (ES) č. 1698/2005 — Článok 71 ods. 3 — Časová podmienka oprávnenosti výdavkov — Nariadenie (EÚ) č. 65/2011 — Článok 30 ods. 1 — Zamietnutie žiadosti o platbu v celom rozsahu, ak táto žiadosť zahŕňa oprávnené aj neoprávnené výdavky“

I – Úvod

1. Politika rozvoja vidieka Európskej únie je založená na zásade spolufinancovania, pričom Únia poskytuje približne dve tretiny a členské štáty tretinu celkových finančných prostriedkov. Sumy, ktoré Únia a členské štáty poskytujú na účely umožnenia rozvoja vidieka, sú vysoké. Únia a členské štáty tak v priebehu programového obdobia rokov 2007 až 2013 vyčlenili viac ako 150 miliárd eur na politiku rozvoja vidieka, z toho približne polovicu v rámci investičných opatrení.²

2. V tejto súvislosti s ohľadom na vysokú chybovosť má boj proti podvodom stále významné miesto.³ Súdny dvor na základe článku 325 ZFEÚ uviedol, že členské štáty sú povinné prijať rovnaké opatrenia na zamedzenie podvodov poškodzujúcich finančné záujmy Únie, aké prijímajú na zamedzenie podvodov poškodzujúcich ich vlastné záujmy.⁴

3. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Upravno sodišče (Správny súd, Slovinsko), spadá do tohto kontextu, pričom predkladá otázky týkajúce sa právomocí členských štátov na účely kontroly pomoci v rámci politiky rozvoja vidieka Únie.

4. Konkrétne sa vnútroštátny súd v podstate pýta Súdneho dvora, či článok 71 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)⁵ bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej oprávnenosť investičných výdavkov na príspevok z EPFRV podlieha podmienke, že tieto výdavky

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 23 nazvaná *Chyby vo výdavkoch na rozvoj vidieka: aké sú príčiny a ako sa riešia?*, 2014, bod 1.

3 — Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 23 nazvaná *Chyby vo výdavkoch na rozvoj vidieka: aké sú príčiny a ako sa riešia?*, 2014, bod 12. Pokiaľ ide o programové obdobie rokov 2007 až 2013, priemerná chybovosť za výdavky na rozvoj vidieka bola odhadnutá na 8,2 %.

4 — Pozri rozsudok z 28. októbra 2010, SGS Belgium a i. (C-367/09, EU:C:2010:648, bod 40).

5 — Ú. v. EÚ L 277, 2005, s. 1.

boli vynaložené po schválení žiadosti o podporu. Vnútroštátny súd sa okrem toho pýta, či uvedené nariadenie, ako aj článok 30 nariadenia Komisie (EÚ) č. 65/2011 z 27. januára 2011, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, pokiaľ ide o realizáciu kontrolných postupov a krížového plnenia pri opatreniach na podporu rozvoja vidieka⁶, bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa v celom rozsahu zamietajú žiadosti o platbu, ak táto žiadosť zahŕňa oprávnené aj neoprávnené výdavky.

5. Prvá prejudiciálna otázka sa teda týka miery voľnej úvahy priznanej členským štátom pri stanovení podmienok oprávnenosti výdavkov na pomoc spolufinancovaných z EPFRV, zatiaľ čo druhá prejudiciálna otázka sa týka právomoci členských štátov sankcionovať nesplnenie podmienok oprávnenosti.

6. Prejudiciálne otázky boli položené v rámci správneho sporu medzi Občina Gorje (Obec Gorje) a Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (Agentúra Slovenskej republiky pre poľnohospodársky trh a rozvoj vidieka, ďalej len „Agentúra“), ktorý sa týka zamietnutia žiadosti Obce Gorje o vyplatenie podpory na základe programu rozvoja vidieka Slovenskej republiky pre obdobie rokov 2007 až 2013 zo strany Agentúry.

II – Právny rámec

A – Právo Únie

1. Nariadenie č. 1698/2005

7. Vykonávanie politiky Únie v oblasti rozvoja vidieka je založené na zásade spoločného riadenia zo strany Únie a členských štátov, pričom právo Únie ustanovuje všeobecný právny rámec, ktorý má byť doplnený vnútroštátnym právom. Nariadenie č. 1698/2005 stanovuje všeobecné pravidlá podpory Spoločenstva pre rozvoj vidieka financovanej z EPFRV.⁷

8. V súlade s hlavou III nariadenia č. 1698/2005, nazvanou „Programovanie“, každý členský štát prijme vnútroštátny program, podliehajúci schváleniu Európskou komisiou, ktorý vykonáva stratégiu rozvoja vidieka prostredníctvom štyroch osí definovaných v hlave IV nariadenia, nazvanej „Podpora rozvoja vidieka“. Os 3, nazvaná „Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva“, podľa článku 52 písm. b) bodu ii) tohto nariadenia zahŕňa okrem iného aj „obnovu a rozvoj dedín“.

9. Hlava V nariadenia č. 1698/2005, nazvaná „Príspevok EPFRV“, obsahuje pravidlá financovania politiky rozvoja vidieka, vrátane článku 71 s názvom „Oprávnenosť výdavkov“. Článok 71 ods. 1 a 2 a článok 71 ods. 3 prvý pododsek stanovuje:

„1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 39 ods. 1 nariadenia [Rady] (ES) č. 1290/2005 [z 21. júna 2005 o financovaní Spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. EÚ L 209, 2005, s. 1)], sú výdavky oprávnené na príspevok z EPFRV, ak platobná agentúra skutočne vyplatí príslušnú pomoc medzi 1. januárom 2007 a 31. decembrom 2015. Spolufinancované operácie by sa nemali ukončiť pred dátumom vzniku oprávnenia.

Nové výdavky pridané v čase úpravy programu uvedenej v článku 19 sú oprávnené odo dňa, keď Komisia prijme žiadosť o úpravu programu.

6 – Ú. v. EÚ L 25, 2011, s. 8.

7 – V súvislosti s nariadením č. 1698/2005 pozri DANIELSEN, J. H.: *EU Agricultural Law*. Kluwer Law International, Alphen aan den Rijn, 2013, s. 123 až 133.

2. Výdavky sú oprávnené na príspevok z EPFRV, iba ak sa vynaložili na operácie, o ktorých v súlade s výberovými kritériami stanovenými príslušným subjektom rozhodol riadiaci orgán príslušného programu alebo o ktorých sa rozhodlo na základe jeho zodpovednosti.

3. Pravidlá pre oprávnenosť výdavkov sa stanovujú na vnútroštátnej úrovni a podliehajú osobitným podmienkam ustanoveným týmto nariadením pre niektoré opatrenia rozvoja vidieka.“

10. Hlava VI nariadenia č. 1698/2005 sa týka najmä riadenia a kontroly politiky rozvoja vidieka. Odsek 4 článku 74, nazvaného „Zodpovednosť členských štátov“, stanovuje:

„Členské štáty vykonávajú kontroly v súlade s podrobnými vykonávacími predpismi stanovenými v súlade s postupom uvedeným v článku 90 ods. 2, najmä pokiaľ ide o typ a intenzitu kontrol podľa povahy rôznych opatrení rozvoja vidieka.“

11. Nariadenie č. 1698/2005 bolo zrušené a nahradené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia č. 1698/2005⁸.

2. Nariadenie č. 65/2011

12. V súlade s článkom 74 ods. 4 nariadenia č. 1698/2005 Komisia prijala nariadenie č. 65/2011.

13. Článok 2 písm. a) a b) uvedeného nariadenia rozlišuje „žiadosť o podporu“, ktorú definuje ako „žiadosť o podporu alebo získať možnosť zapojiť sa do režimu podľa nariadenia (ES) č. 1698/2005“ a „žiadosť o platbu“, ktorú definuje ako „žiadosť o platbu, ktorú príjemca predkladá prostredníctvom orgánov členského štátu“.

14. Článok 4 nariadenia sa týka všeobecných zásad kontroly. Odsek 9 tohto článku stanovuje:

„Zníženia sumy a vylúčenia z poskytovania pomoci podľa tohto nariadenia sa uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté pokuty podľa iných ustanovení Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisov.“

15. Administratívna kontrola poskytovania finančných prostriedkov podľa osi 3 nariadenia č. 1698/2005 sa vykonáva v dvoch rovinách, a to po prvé kontrola žiadostí o podporu podľa článku 24 ods. 2 nariadenia č. 65/2011 a po druhé kontrola žiadostí o platbu podľa článku 24 ods. 3 tohto nariadenia.⁹ Okrem toho články 25 až 27 nariadenia č. 65/2011 stanovujú pravidlá upravujúce kontroly na mieste.

16. Pokiaľ ide o platbu podpory príjemcovi, článok 30 nariadenia č. 65/2011, nazvaný „Zníženia sumy a vylúčenia z poskytovania pomoci“, stanovuje:

„1. Platby sa počítajú na základe oprávnenosti počas administratívnych kontrol. Členský štát preskúma žiadosť o platbu, ktorú prijal od príjemcu, a určí sumy podpory, na ktoré má príjemca nárok. Členský štát určí:

- a) sumu, ktorá sa má vyplatiť príjemcovi výlučne na základe žiadosti o platbu;
- b) sumu, ktorá sa má vyplatiť príjemcovi po preskúmaní oprávnenosti žiadosti o platbu.

8 — Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 487. Pokiaľ ide o vzťah medzi nariadením č. 1698/2005 a nariadením č. 1305/2013, pozri MONTEDURO, M. a i. (vyd.): *Law and Agroecology – A Transdisciplinary Dialogue*. Springer Verlag, Berlin, Heidelberg, 2015, s. 151 až 159.

9 — Článok 24 nariadenia č. 65/2011 je konkrétne súčasťou hlavy II tohto nariadenia, nazvanej „Podpora rozvoja vidieka podľa osi 1 a osi 3 a určité opatrenia podľa osi 2 a osi 4“.

Ak suma určená podľa písmena a) prevýši sumu určenú podľa písmena b) o viac ako 3 %, suma určená podľa písmena b) sa zníži. Toto zníženie sa rovná rozdielu medzi týmito dvoma sumami.

Ak však príjemca môže dokázať, že k zahrnutiu neoprávnenej sumy nedošlo jeho vinou, výška sumy sa nezníži.

2. V prípade, že sa zistí, že príjemca úmyselne vyhlásil nepravdivé skutočnosti, príslušná operácia sa vylúči z poskytovania podpory z fondu EPFRV a všetky prostriedky vyplatené na účel konkrétnej operácie sa vrátia. Okrem toho sa príjemca vylúči z poskytovania podpory v rámci tohto opatrenia na príslušný kalendárny rok zistenia a na nasledujúci kalendárny rok.

3. Zníženia sumy a vylúčenia z poskytovania pomoci uvedené v odsekoch 1 a 2 sa uplatňujú *mutatis mutandis* na neoprávnené výdavky zistené počas kontrol podľa článkov 25 a 29.“

17. Nariadenie č. 65/2011, ako sa uvádza v jeho článku 34 ods. 1, s účinnosťou od 1. januára 2011 nahradilo nariadenie Komisie (ES) č. 1975/2006 zo 7. decembra 2006, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, pokiaľ ide o realizáciu kontrolných postupov a krížového plnenia pri opatreniach na podporu rozvoja vidieka¹⁰. Podľa druhého pododseku tohto ustanovenia sa však nariadenie (ES) č. 1975/2006 uplatňuje na žiadosti o platbu, ktoré boli predložené pred 1. januárom 2011. V prejednávanej veci je nesporné, že žiadosť o podporu bola predložená 19. augusta 2010 a žiadosť o platbu bola predložená 1. júna 2011. Z toho vyplýva, že v tejto veci je potrebné uplatniť ustanovenia nariadenia č. 65/2011.

B – Slovinské právo

1. Zákon o poľnohospodárstve

18. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že slovinský režim rozvoja vidieka upravuje Zákon o kmetijstve (zákon o poľnohospodárstve, ďalej len „ZKme-1“).

19. Pokiaľ ide o rozhodnutie o nároku na získanie finančných prostriedkov, § 53 ods. 1 ZKme-1 stanovuje, že príslušný orgán vydá žiadateľovi rozhodnutie o nároku na získanie finančných prostriedkov, ak jeho žiadosť spĺňa podmienky stanovené uplatniteľnými právnymi predpismi a oznámením o vyhlásení verejného obstarávania a požadované zdroje boli vynaložené na tento účel.

20. V súlade s § 56 ods. 1 ZKme-1 sa finančné prostriedky vyplácajú na žiadosť žiadateľov.

21. § 56 ods. 4 ZKme-1 stanovuje:

„Orgán rozhodne o zamietnutí žiadosti, ktorá nespĺňa podmienky stanovené v právnych predpisoch, v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v rozhodnutí o nároku na získanie finančných prostriedkov.“

2. Nariadenie PRV

22. Na základe ZKme-1 prijala slovinská vláda nariadenie o opatreniach osí 1, 3 a 4 Programu rozvoja vidieka Slovenskej republiky na obdobie rokov 2007 až 2013 (ďalej len „nariadenie PRV“).

¹⁰ — Ú. v. EÚ L 368, 2006, s. 74.

23. V súlade s § 78 bodom 4 nariadenia PRV, ktorý sa týka opatrenia č. 322 „Obnova a rozvoj dedín“, podpora spočíva v investíciách do obnovy a výstavby polyfunkčných objektov všeobecného záujmu určených na medzigeneračné stretnutia, kultúrne, umelecké a športové aktivity, ako aj na iné voľnočasové aktivity miestneho vidieckeho obyvateľstva.

24. Podľa rozhodnutia vnútroštátneho súdu § 79 ods. 4 nariadenia PRV stanovuje, že oprávnenými investičnými výdavkami sú iba výdavky vynaložené medzi dňom prijatia rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov a ukončením investičného projektu, alebo najneskôr do 30. júna 2015. Podľa uvedeného ustanovenia je prvým vynaloženým výdavkom prípadné prijatie záväzku prijímateľom v rámci poskytnutých finančných prostriedkov (uzatvorenie akejkoľvek zmluvy, objednávky materiálov, zariadení, služieb alebo prác).

III – Skutkové okolnosti vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie na Súdnom dvore

25. Dňa 18. júna 2010 Agentúra na základe nariadenia PRV uverejnila oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania podľa opatrenia osi 3 nariadenia č. 1698/2005, opatrenia č. 322 („Obnova a rozvoj dedín“) v rámci Programu rozvoja vidieka Slovinska na obdobie rokov 2007 až 2013.

26. Podľa bodu 1 zaradeného do hlavy „Investície“ kapitoly IV/1 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, nazvanej „Podmienky oprávnenosti, ktoré musia byť splnené pri podaní žiadosti v rámci verejného obstarávania“ (ďalej len „bod 1 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania“), sa investícia nemohla začať realizovať pred prijatím rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov.

27. V súlade s § 79 ods. 4 nariadenia PRV bod 3 kapitoly VI oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, nazvanej „Oprávnené výdavky“ (ďalej len „bod 3 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania“), uvádzal, že oprávnenými investičnými výdavkami sú výdavky vynaložené medzi dňom prijatia rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov a ukončením investičného projektu, alebo najneskôr do 30. júna 2015.

28. Podľa bodu 4 kapitoly VI oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania (ďalej len „bod 4 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania“) sú na podporu oprávnené aj prípadné všeobecné náklady alebo výdavky súvisiace s prípravou žiadosti, získaním dokumentácie týkajúcej sa výstavby a podaním žiadostí o príspevok, vynaložené po 1. januári 2007 až do predloženia poslednej žiadosti o platbu príspevku. Žiadateľ nemôže začať s prácami ani prijať akýkoľvek záväzok na základe prípadne poskytnutých finančných prostriedkov pred dňom, kedy sa výdavky stávajú oprávnenými.

29. Podľa bodu 5 kapitoly VI oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania (ďalej len „bod 5 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania“) sa v súlade s § 79 nariadenia PRV považuje za prvý vynaložený výdavok prípadné prijatie akéhokoľvek záväzku prijímateľom v rámci poskytnutých finančných prostriedkov (uzatvorenie akejkoľvek zmluvy, objednávky materiálov, zariadení, služieb alebo prác). Podľa uvedeného bodu 5 však žiadateľ môže začať s výberovým konaním v súlade s právnou úpravou verejného obstarávania, pričom však nemôže s úspešným uchádzačom uzavrieť zmluvu pred prijatím rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov.

30. Dňa 12. júla 2010¹¹ Obec Gorje uzavrela dve zmluvy s uchádzačom na rekonštrukciu budovy, ktorej je spoluvlastníčkou. Podľa vnútroštátneho súdu je nesporné, že obe zmluvy boli uzavreté s odkladnou podmienkou, na základe ktorej je vznik zmluvných záväzkov podmienený vydaním konečného rozhodnutia Agentúry o nároku na získanie finančných prostriedkov Obci Gorje.

11 — V rozhodnutí vnútroštátneho súdu sa dátum 13. júl 2010 uvádza aj ako dátum uzavretia zmlúv.

31. Dňa 19. augusta 2010 podala Obec Gorje v rámci oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania týkajúceho sa opatrenia č. 322 žiadosť o podporu na účely úpravy, rekonštrukcie a zmeny využívania tejto budovy (ďalej len „spolufinancovaná operácia“). Žiadosť sa týkala len tej časti budovy, ktorej je Obec Gorje spoluvlastníčkou.
32. Dňa 19. októbra 2010 Agentúra prijala rozhodnutie o nároku na získanie finančných prostriedkov, ktorým sa Obci Gorje priznali finančné prostriedky vo výške 128 200,52 eura. Žiadosť Obce Gorje bola schválená ako percentuálny podiel z celkovej výšky investície realizovanej spoločne s ďalším spolufinancujúcim subjektom, ktorým bola Pošta Slovenije, t. j. Pošta Slovinskej republiky, a nie v zmysle spolufinancovania iba určitých prác.
33. Dňa 1. júna 2011 podala Obec Gorje žiadosť o platbu príspevku vo výške 128 200,52 eura, pričom k svojej žiadosti pripojila požadovanú dokumentáciu.
34. Dňa 9. septembra 2011 uskutočnil kontrolný útvar Agentúry kontrolu na mieste, počas ktorej na základe stavebného denníka a záznamov o odvoze odpadu zistil, že s prácami na budove sa začalo 16. augusta 2010. Tento útvar predovšetkým zistil, že demontážne práce na streche, ktorá bola spoločnou časťou budovy, na ktorú sa vzťahovala žiadosť o platbu, boli vykonané 19. augusta 2010.
35. Dňa 3. novembra 2011 Agentúra zamietla žiadosť o platbu z dôvodu, že Obec Gorje nespĺňa všetky podmienky stanovené v nariadení PRV a v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania. Agentúra sa konkrétne domnievala, že Obec Gorje porušila body 3 až 5 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania tým, že s prácami na budove začala 16. augusta 2010, teda ešte pred prijatím rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov z 19. októbra 2010. Agentúra okrem toho poukázala na dve zmluvy, ktoré Obec Gorje uzavrela. Podľa Agentúry tak všetky práce začaté na základe týchto zmlúv aktivovali záväzky nezlučiteľné s bodmi 3 až 5 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania.
36. Obec Gorje podala žalobu proti rozhodnutiu Agentúry z 3. novembra 2011 na vnútroštátny súd, ktorý rozsudkom z 13. februára 2013 vyhovel žalobe Obce Gorje, pričom konštatoval nezlučiteľnosť vnútroštátnych ustanovení s nariadením č. 1698/2005. Vnútroštátny súd preto zrušil rozhodnutie Agentúry z 3. novembra 2011 a vrátil vec tejto agentúre, aby vydala nové rozhodnutie vo veci.
37. Dňa 25. apríla 2013 Agentúra znova zamietla žiadosť o platbu podanú Obcou Gorje v podstate z tých istých dôvodov, t. j. preto, že práce na budove začali pred prijatím rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov a uzavretím zmlúv s uchádzačom z 12. júla 2010 sa aktivovali záväzky nezlučiteľné s § 79 ods. 4 nariadenia PRV a bodmi 3 a 5 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania. Okrem toho Agentúra vo svojom rozhodnutí z 25. apríla 2013 zdôraznila, že žiadosť týkajúca sa dotknutej investície bola schválená ako percentuálny podiel z celkovej výšky investície a nie v zmysle spolufinancovania iba určitých prác.
38. Obec Gorje podala na vnútroštátny súd novú žalobu, v ktorej okrem iného tvrdila, že rozhodnutie Agentúry sa zakladalo na nariadení PRV a na oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, ktoré nie sú v súlade s nariadením č. 1698/2005 v rozsahu, v akom ustanovujú prísnejšie podmienky oprávnenosti ako toto nariadenie.
39. Pokiaľ ide o Agentúru, tá spochybňuje nezlučiteľnosť vnútroštátnych ustanovení s nariadením č. 1698/2005, pričom tvrdí, že vnútroštátne ustanovenia stanovujú len presnejšie a nie prísnejšie pravidlá ako pravidlá upravené uvedeným nariadením v súvislosti s oprávnenosťou výdavkov na príspevkov z EPFRV.

40. Za týchto podmienok Upravno sodišče (Správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa nariadenie č. 1698/2005 a najmä jeho článok 71 ods. 3, v zmysle ktorého sa pravidlá pre oprávnenosť výdavkov stanovujú na vnútroštátnej úrovni a podliehajú osobitným podmienkam ustanoveným týmto nariadením pre niektoré opatrenia rozvoja vidieka, vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave podľa § 79 ods. 4 [nariadenia PRV] a podľa kapitoly VI bodu 3 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, na základe ktorej sú oprávnenými investičnými výdavkami iba náklady vynaložené po prijatí rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov (až do ukončenia investície alebo najneskôr do 30. júna 2015)?
2. V prípade zápornej odpovede na prvú prejudiciálnu otázku, má sa nariadenie č. 1698/2005 a najmä jeho článok 71 ods. 3 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave podľa § 56 ods. 4 [ZKme-1], na základe ktorého sa v celom rozsahu zamietajú žiadosti nespĺňajúce podmienky uvedené v § 79 ods. 4 nariadenia PRV o oprávnených investičných výdavkoch, vynaložených po prijatí príslušného rozhodnutia?“

41. Písomné pripomienky predložili Obec Gorje a vlády Slovinska, Poľska a Spojeného kráľovstva, ako aj Komisia. Obec Gorje, slovinská vláda a Komisia sa zúčastnili pojednávania, ktoré sa konalo 28. januára 2016.

IV – Právna analýza

A – O voľnej úvahe členských štátov na základe článku 71 ods. 3 nariadenia č. 1698/2005 (prvá prejudiciálna otázka)

42. Prvá prejudiciálna otázka sa týka miery voľnej úvahy, ktorú členským štátom priznáva článok 71 ods. 3 nariadenia č. 1698/2005 pri stanovovaní podmienok oprávnenosti výdavkov na účely poskytovania finančnej pomoci z EPFRV.

43. Z článku 71 ods. 3 nariadenia č. 1698/2005 vyplýva, že s výhradou osobitných podmienok ustanovených týmto nariadením „pravidlá pre oprávnenosť výdavkov sa stanovujú na vnútroštátnej úrovni“¹². V súlade so zásadami subsidiarity a spoločného riadenia¹³, ktorými sa vyznačuje politika rozvoja vidieka Únie, členské štáty na základe tohto ustanovenia disponujú voľnou úvahou¹⁴ založenou na uznaní nevyhnutnej rôznorodosti potrieb a špecifických problémov rozvoja vidieka jednotlivých členských štátov.

44. Ako uvádza Obec Gorje, dôsledkom predmetnej slovinskej právnej úpravy, t. j. § 79 nariadenia PRV a bodu 3 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, ktorá podmieňuje oprávnenosť investičných výdavkov ich vynaložením až po schválení žiadosti o podporu, je obmedzenie príspevku z EPFRV na „budúce operácie“, teda vylúčenie retroaktívneho poskytovania podpory. Vzniká teda otázka, či takéto časové obmedzenie zapadá do rámca miery voľnej úvahy priznanej každému členskému štátu na základe článku 71 ods. 3 prvého pododseku nariadenia č. 1698/2005.

12 — Pozri tiež odôvodnenie 61 tohto nariadenia.

13 — Pozri bod 7 týchto návrhov.

14 — Pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. mája 2014, Szatmári Malom (C-135/13, EU:C:2014:327, bod 60). Pozri tiež návrh Komisie, ktorý viedol k prijatiu nariadenia č. 1698/2005 (návrh nariadenia Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu na rozvoj vidieka (EAFRD) zo 14. júla 2004 [KOM(2004) 490 v konečnom znení]), bod 13 odôvodnenia, kde Komisia zdôrazňuje cieľ poskytnúť „členským štátom... väčšiu slobodu, pokiaľ ide o to, ako plánujú vykonávať svoje programy, prostredníctvom menej podrobných pravidiel a podmienok spôsobilosti a zjednodušeného riadenia financií a systémov kontroly“.

45. Hoci je pravda, ako tvrdia vnútroštátny súd a Obec Gorje, že nariadenie č. 1698/2005 nestanovuje dátum vzniku oprávnenosti výdavkov, nevyklučuje ani stanovenie takéhoto časového obmedzenia zo strany členských štátov. Samotné nariadenie č. 1698/2005 totiž obsahuje ustanovenia, ktorých cieľom je vymedziť časový rozsah oprávnených výdavkov. Podľa článku 71 ods. 1 tohto nariadenia sú tak výdavky oprávnené na príspevok z EPFRV, len ak platobná agentúra skutočne vyplatí príslušnú pomoc medzi 1. januárom 2007 a 31. decembrom 2015. Uvedené ustanovenie ďalej stanovuje, že „spolufinancované operácie by sa nemali ukončiť pred dátumom vzniku oprávnenia“.

46. Nie je nijaký dôvod predpokladať, že článok 71 ods. 1 nariadenia č. 1698/2005 taxatívne vymedzuje časové podmienky, ktoré možno stanoviť v súvislosti s oprávnenosťou výdavkov na príspevok z EPFRV.

47. Okrem toho podľa môjho názoru nemožno z článku 71 ods. 1 tohto istého nariadenia vyvodiť, tak ako to robí Obec Gorje, že realizácia spolufinancovanej operácie môže začať pred dátumom vzniku oprávnenia, a teda že členské štáty nemôžu podmieniť oprávnenosť výdavkov ich vynaložením po schválení žiadosti o podporu. Naopak, samotný výraz „dátum vzniku oprávnenia“ použitý v znení uvedeného článku podľa mňa naznačuje, že členské štáty sú oprávnené stanoviť dátum vzniku oprávnenia, teda stanoviť časovú hranicu, pred ktorou vynaložené investičné výdavky nie sú oprávnené na príspevok z EPFRV.

48. Nie som presvedčený ani o tom, že v dôsledku časovej podmienky, akou je dotknutá vnútroštátna podmienka, by bolo nariadenie č. 1698/2005 zbavené svojho obsahu alebo by sa bránilo dosahovaniu cieľov sledovaných týmto nariadením, ako to tvrdí Obec Gorje. Takáto podmienka totiž neobmedzuje spolufinancovanie z EPFRV na špecifický časový rámec, ktorý by bol užší ako obdobie vyplácania zakotvené v článku 71 ods. 1 nariadenia č. 1698/2005 (od 1. januára 2007 do 31. decembra 2015), ale len stanovuje, že príjemca musí počkať na schválenie žiadosti o podporu a až potom vynakladať výdavky súvisiace so spolufinancovanou operáciou.¹⁵

49. Na základe toho nevidím dôvod domnievať sa, že právna úprava, akou je dotknutá slovinská právna úprava, bráni priamej uplatniteľnosti nariadenia č. 1698/2005, zastiera jej povahu ako pravidla Spoločenstva alebo prekračuje mieru voľnej úvahy priznanú členským štátom týmto nariadením, čo sú kritériá vyvedené Súdnym dvorom.¹⁶ Navyše podľa môjho názoru nič neumožňuje dospieť k záveru, že takáto právna úprava je v rozpore so zásadou proporcionality v rozsahu, v akom príjemcom nadmerne sťažuje alebo dokonca znemožňuje poskytnutie finančných prostriedkov.¹⁷

50. Naopak časová podmienka, o akú ide vo veci samej, môže podľa mňa prispieť k dosahovaniu cieľov sledovaných nariadením č. 1698/2005, medzi ktoré patrí kvalita života vo vidieckych oblastiach¹⁸ a konkrétnejšie, pokiaľ ide o os 3 nariadenia, obnova a rozvoj dedín,¹⁹ zabezpečením optimalizovanejšieho pridelovania finančných prostriedkov EPFRV.

15 — Z bodu 5 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania výslovne vyplýva, že aj keď príjemca nemôže prijať nijaký záväzok v rámci poskytnutých finančných prostriedkov, môže začať s výberovým konaním v súlade s právnou úpravou verejného obstarávania. Príjemcovi plánovanej operácie sa tak nebráni v prípravách, len nemôže uzavrieť zmluvu s uchádzačom pred schválením žiadosti o podporu. Podľa bodu 4 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania sa časová podmienka stanovená v § 79 ods. 4 nariadenia PRV a v bode 3 oznámenia o nariadení verejného obstarávania nevzťahuje na všeobecné náklady súvisiace s prípravou žiadosti, získaním dokumentácie týkajúcej sa výstavby a podaním žiadostí o príspevok. Pokiaľ ide o všeobecné náklady, pozri článok 55 ods. 1 písm. c) nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006 z 15. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) (Ú. v. EÚ L 368, 2006, s. 15).

16 — Pozri rozsudok z 15. mája 2014, Szatmári Malom (C-135/13, EU:C:2014:327, bod 55 a citovanú judikatúru).

17 — Pozri uznesenie zo 16. januára 2014, Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit (C-24/13, EU:C:2014:40, bod 17 a citovanú judikatúru).

18 — Pozri článok 4 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 1698/2005.

19 — Pozri článok 52 písm. b) bod ii) nariadenia č. 1698/2005.

51. V tejto súvislosti súhlasím s úvahami, ktoré predniesli vlády Slovinska, Poľska a Spojeného kráľovstva, podľa ktorých vnútroštátna právna úprava môže znížiť riziko „efektu mŕtvej váhy“, t. j. poskytovania podpory investíciám, ktoré by sa čiastočne alebo v celom rozsahu zrealizovali aj bez poskytnutej podpory. Toto riziko identifikoval Dvor audítorov, ktorý odporučil Komisii podporiť členské štáty v uplatňovaní postupov, podľa ktorých sú výdavky oprávnené až od dátumu schválenia grantu.²⁰

52. Okrem toho, ako tvrdí slovinská vláda, vylúčenie oprávnenosti výdavkov vynaložených pred prijatím rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov môže zaručiť účinnejšiu kontrolu využívania finančných prostriedkov EPFRV. Kontrola na mieste, upravená v článkoch 25 až 27 nariadenia č. 65/2011, ktoré stanovujú okrem iného overenie príslušným orgánom, či povaha a dátum vynaloženia výdavkov zodpovedajú skutočne vykonaným prácam alebo skutočne poskytnutým službám, by mohla byť zložitejšia, keby boli výdavky súvisiace so spolufinancovanou operáciou čiastočne alebo v celom rozsahu vynaložené pred schválením žiadosti o podporu.

53. V tomto kontexte Dvor audítorov vyjadril podporu návrhu Komisie z 12. októbra 2011 na zmenu a doplnenie nariadenia č. 1698/2005, pričom poukázal na navrhované ustanovenia, podľa ktorých výdavky budú oprávnené až po predložení žiadosti o udelenie grantu.²¹

54. Prijatím nového nariadenia o EPFRV, t. j. nariadenia č. 1305/2013, normotvorca Únie schválil návrh Komisie týkajúci sa zmeny podmienok oprávnenosti. Podľa tohto nového nariadenia sú členské štáty výslovne oprávnené stanoviť, ako to urobili slovinské orgány, časovú podmienku, podľa ktorej sú na príspevok z EPFRV oprávnené len investičné výdavky vynaložené po schválení žiadosti o podporu.²²

55. Hoci je pravda, že nariadenie č. 1305/2013 sa uplatňuje až od 1. januára 2014,²³ čím sa vylučuje jeho uplatnenie v prejednávanej veci, prijatie nového nariadenia normotvorcom Únie svedčí podľa mňa o tom, že normotvorca Únie uznal, že časová podmienka, akou je podmienka dotknutá v tejto veci, môže byť odôvodnená na účely zabezpečenia riadneho finančného hospodárenia so zdrojmi EPFRV.

56. S ohľadom na tieto skutočnosti sa domnievam, že nič neumožňuje dospieť k záveru, že by členský štát stanovením časovej podmienky, o akú ide vo veci samej, prekročil mieru voľnej úvahy, ktorú mu priznáva článok 71 ods. 3 prvý pododsek nariadenia č. 1698/2005.²⁴ Navrhujem preto, aby Súdny dvor odpovedal na prvú prejudiciálnu otázku záporne.

20 — Pozri osobitnú správu Dvora audítorov č. 8 *Zameranie pomoci na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov*, 2012, body 60 až 65 a 73.

21 — Pozri osobitnú správu Dvora audítorov č. 8 *Zameranie pomoci na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov*, 2012, bod 64. Dvor audítorov však uvádza, že ustanovenia navrhované Komisiou „nemus[ia] nevyhnutne riešiť riziko mŕtvej váhy, pretože investičné projekty by stále mohli začať pred schválením žiadosti (a dokonca aj pred podaním žiadosti, s tým ustanovením, že náklady vzniknuté do dátumu podania žiadosti nebudú oprávnené na podporu)“.

22 — Článok 60 ods. 2 druhý pododsek nariadenia č. 1305/2013 v súvislosti s určitými investičnými operáciami stanovuje, že s výnimkou všeobecných nákladov sa za oprávnené považujú iba výdavky, ktoré boli vynaložené po predložení žiadosti príslušnému orgánu. Podľa tretieho pododseku tohto ustanovenia členské štáty môžu vo svojich programoch stanoviť, že oprávnené budú iba výdavky, ktoré vznikli po schválení žiadosti o podporu príslušným orgánom.

23 — Pozri článok 90 nariadenia č. 1305/2013. Okrem toho podľa článku 88 tohto nariadenia sa nariadenie č. 1698/2005 ďalej uplatňuje na operácie vykonávané podľa programov schválených Komisiou v rámci uvedeného nariadenia pred 1. januárom 2014.

24 — Pokiaľ ide o § 79 ods. 4 nariadenia PRV a body 4 a 5 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, ktoré stanovujú, že za prvý vynaložený výdavok sa považuje prijatie záväzku prijímateľom v rámci poskytnutých finančných prostriedkov (uzatvorenie akejkoľvek zmluvy, objednávky materiálov, zariadení, služieb alebo prác), podotýkam, že podľa môjho názoru toto pravidlo slúži na spresnenie časovej podmienky stanovenej v § 79 ods. 4 nariadenia PRV a v bode 3 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, a teda na zabezpečenie toho, aby sa finančné prostriedky z EPFRV neposkytovali na investície, ktoré by sa čiastočne alebo v celom rozsahu zrealizovali aj bez poskytnutej podpory.

B – O právnych dôsledkoch v prípade nesplnenia podmienok oprávnenosti (druhá prejudiciálna otázka)

1. Predmet druhej prejudiciálnej otázky

57. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že v prejednávanej veci Agentúra zamietla žiadosť o platbu z dôvodu nesplnenia podmienky oprávnenosti výdavkov uvedenej v § 79 ods. 4 nariadenia PRV a v bodoch 3 a 5 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, podľa ktorej sú oprávnenými výdavkami iba investičné výdavky vynaložené po schválení žiadosti o podporu. Z uvedeného rozhodnutia taktiež vyplýva, že vnútroštátny súd preukázal, že jedna časť výdavkov súvisiacich s predmetnou spolufinancovanou operáciou bola vynaložená po schválení žiadosti o podporu, t. j. v súlade s podmienkami oprávnenosti výdavkov, zatiaľ čo druhá časť výdavkov bola vynaložená pred týmto schválením, t. j. v rozpore s podmienkami oprávnenosti výdavkov.²⁵

58. V tomto kontexte sa vnútroštátny súd svojou druhou otázkou v podstate pýta, či § 56 ods. 4 ZKme-1 nie je v rozsahu, v akom v situácii, o akú ide vo veci samej, stanovuje zamietnutie žiadosti o platbu v celom rozsahu, príliš prísny. Tento súd sa tiež pýta, či sa má žiadosť o platbu v prejednávanej veci preskúmať podľa článku 30 nariadenia č. 65/2011, ktorý v určitých situáciách stanovuje zníženia sumy, ktorá sa má vyplatiť príjemcovi, a vylúčenia operácií z poskytovania pomoci z EPFRV.

59. So zreteľom na pripomienky predložené Súdnemu dvoru a potvrdené účastníkmi konania prítomnými na pojednávaní považujem v tejto fáze za potrebné zdôrazniť, že druhá prejudiciálna otázka tak, ako ju vymedzil vnútroštátny súd, sa netýka podmienky uvedenej v bode 1 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, podľa ktorej sa s realizáciou investície nemôže začať pred prijatím rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov.²⁶ Táto podmienka sa totiž týka podmienky oprávnenosti na získanie finančných prostriedkov a nie „oprávnenosti výdavkov“ v zmysle článku 71 ods. 3 nariadenia č. 1698/2005.²⁷

60. Pripomínam, že v súlade s článkom 2 písm. a) a b) nariadenia č. 65/2011 je potrebné rozlišovať medzi „žiadosťou o podporu“ a „žiadosťou o platbu“.²⁸ Toto rozlišovanie sa nachádza vo vnútroštátnom práve, keďže bod 1 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania stanovuje podmienku oprávnenosti na získanie finančných prostriedkov, ktorú musí príjemca splniť na účely schválenia žiadosti o podporu²⁹, zatiaľ čo § 79 ods. 4 nariadenia PRV a body 3 a 5 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania stanovujú podmienku oprávnenosti výdavkov, ktorú je potrebné splniť na účely schválenia žiadosti o platbu.³⁰

25 — V tejto súvislosti uvádzam, že prináleží výlučne vnútroštátnemu súdu, aby v prejednávanej veci overil, či Obec Gorje splnila podmienky na schválenie žiadosti o podporu a podmienky na schválenie žiadosti o platbu, a vyvodil z toho príslušné dôsledky v súvislosti s napadnutým rozhodnutím.

26 — Pokiaľ ide o druhú prejudiciálnu otázku, slovinská vláda aj Komisia zdôraznili skutočnosť, že Obec Gorje nespĺňa podmienku uvedenú v bode 1 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania.

27 — Pripomínam, že voľná úvaha upravená v článku 71 ods. 3 prvom pododseku nariadenia č. 1698/2005 sa týka len „pravidiel pre oprávnenosť výdavkov“, čo jasne vyplýva zo znenia tohto ustanovenia, ako aj z názvu článku 71 uvedeného nariadenia, nazvaného „Oprávnenosť výdavkov“.

28 — Pozri body 13 a 15 týchto návrhov. Rozlišovanie medzi schválením žiadosti o podporu a schválením žiadosti o platbu sa objavuje aj v článku 71 ods. 2 nariadenia č. 1698/2005, ktorý stanovuje, že „výdavky sú oprávnené na príspevok z EPFRV, iba ak sa vynaložili na operácie, o ktorých v súlade s výberovými kritériami stanovenými príslušným subjektom rozhodol riadiaci orgán príslušného programu alebo o ktorých sa rozhodlo na základe jeho zodpovednosti“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

29 — Bod 1 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania je zaradený do kapitoly IV/1, nazvanej „Podmienky oprávnenosti, ktoré musia byť splnené pri podaní žiadosti v rámci verejného obstarávania“. Splnenie týchto podmienok musí v zásade posúdiť príslušný orgán pri schvaľovaní žiadosti o podporu. Pozri v tejto súvislosti článok 24 ods. 2 písm. a) až c) nariadenia č. 65/2011.

30 — Pripomínam, že podmienky 3 a 5 uvedené v kapitole VI oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, nazvanej „Oprávnené výdavky“. Pozri body 27 až 29 týchto návrhov.

61. Hoci je pravda, ako tvrdí slovinská vláda, že príslušný orgán môže overiť, či príjemca spĺňa podmienky oprávnenosti na získanie finančných prostriedkov počas kontroly žiadosti o platbu,³¹ podľa mojich informácií nič nenaznačuje, že v prejednávanej veci bolo preukázané nesplnenie podmienok, vrátane podmienok uvedených v bode 1 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania.³² V tejto súvislosti však pripomínam, že Súdny dvor musí v zásade obmedziť svoje preskúmanie na kritériá posúdenia, ktoré sa mu vnútroštátny súd rozhodol predložiť, najmä pokiaľ ide o spôsoby uplatňovania relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy, ktoré považuje za preukázané, keďže posúdenie pôsobnosti vnútroštátnych ustanovení a spôsob, akým sa majú uplatniť, prináleží vnútroštátnemu súdu.³³

62. Druhú prejudiciálnu otázku treba teda chápať tak, že smeruje k zisteniu, či nariadenie č. 1698/2005 a vykonávacie nariadenie k nemu, t. j. nariadenie č. 65/2011, bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zamietnutie žiadosti o platbu v celom rozsahu v prípade, ak táto žiadosť zahŕňa oprávnené aj neoprávnené výdavky.

63. Súdny dvor má v tejto súvislosti objasniť po prvé, či členské štáty môžu prijímať vnútroštátne pravidlá, podľa ktorých sú s nedodrzaním pravidiel oprávnenosti výdavkov stanovených podľa článku 71 ods. 3 prvého pododseku nariadenia č. 1698/2005 spojené právne sankcie. Po druhé vzniká otázka, či je vnútroštátna právna úprava, o akú ide v konaní vo veci samej, v súlade so zásadou proporcionality.

2. Právomoc členských štátov upraviť právne dôsledky nesplnenia podmienok oprávnenosti

a) Úvodné poznámky

64. Podľa článku 1 ods. 1 a článku 2 ods. 3 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/1995 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev³⁴ ustanovenia európskeho práva stanovujú na účely ochrany finančných záujmov Únie druh a rozsah správnych opatrení a sankcií, ktoré sa týkajú protiprávneho konania s ohľadom na právo Spoločenstva.³⁵ Z judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že keď právna úprava Únie neobsahuje žiadne špecifické ustanovenie stanovujúce sankciu v prípade jej porušenia alebo keď takáto právna úprava stanovuje, že niektoré sankcie možno uplatniť v prípade porušenia práva Únie, ale nestanovuje vyčerpávajúcim spôsobom sankcie, ktoré môžu členské štáty uložiť, článok 4 ods. 3 ZEÚ ukladá členským štátom povinnosť prijať všetky účinné opatrenia na postihnutie správania poškodzujúceho finančné záujmy Únie.³⁶

31 — V tejto súvislosti by som rád spresnil, že výpočet skutočností, ktoré sú predmetom kontroly žiadostí o podporu a žiadostí o platbu, uvedených v článku 24 ods. 2 a 3 nariadenia č. 65/2011, nie je vyčerpávajúci, čo vyplýva z výrazov „zahŕňajú predovšetkým“ a „zahŕňajú najmä“, použitých v znení týchto ustanovení.

32 — Hoci sa v napadnutom rozhodnutí vo veci samej, t. j. v rozhodnutí z 25. apríla 2013, spomína, že s predmetnými prácami na budove sa začalo pred schválením žiadosti o podporu, uvedené rozhodnutie odkazuje len na § 79 ods. 4 nariadenia PRV a body 3 a 5 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, ktoré sa týkajú podmienok oprávnenosti výdavkov. Pozri body 35 a 37 týchto návrhov. Okrem toho vzniká zásadná otázka, či porušenie jednej podmienky oprávnenosti na získanie finančných prostriedkov môže viesť k zamietnutiu žiadosti o platbu, ako v prejednávanej veci, alebo či by skôr malo viesť k späťvzatiu alebo zrušeniu pôvodného schválenia žiadosti o podporu, k čomu v prejednávanej veci nedošlo. Posledný uvedený prípad považujem za vhodnejší, keďže sa v ňom odzrkadľuje rozlišovanie medzi žiadosťou o podporu a žiadosťou o platbu, stanovené nariadením č. 65/2011.

33 — Pozri rozsudky zo 6. marca 2003, Kaba (C-466/00, EU:C:2003:127, bod 41) a z 1. júna 2006, Innoventif (C-453/04, EU:C:2006:361, bod 29).

34 — Ú. v. ES L 312, 1995, s. 1; Mím. vyd. 01/001, s. 340.

35 — Nariadenie č. 2988/1995 sa podľa článku 1 ods. 1 týka „protiprávneho konania“ s ohľadom na právo Spoločenstva. Pozri rozsudok zo 17. septembra 2014, Cruz & Companhia (C-341/13, EU:C:2014:2230, bod 40), v ktorom Súdny dvor rozhodol, že príslušné vnútroštátne orgány tým, že vyžadujú vrátenie vývozných náhrad, ktoré z rozpočtu Únie neoprávnene získal hospodársky subjekt, stihajú nezrovnalosti v zmysle článku 1 nariadenia č. 2988/1995, takže konajú v rámci pôsobnosti tohto nariadenia. Pozri tiež návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veciach Județul Neamț a Județul Bacău (C-260/14 a C-261/14, EU:C:2016:7, body 72 až 74).

36 — Pozri rozsudok z 28. októbra 2010, SGS Belgium a i. (C-367/09, EU:C:2010:648, bod 41 a citovanú judikatúru). Podľa môjho názoru to tak musí byť aj v prípade porušenia vnútroštátnych podmienok stanovených podľa práva Únie, keďže sa domnievam, že ochrana finančných záujmov Únie sa v tomto prípade zdá byť rovnako dôležitá.

65. V prejednávanej veci tak vzniká otázka, či právo Únie stanovuje vyčerpávajúcim spôsobom sankcie, ktoré možno uložiť v prípade nesplnenia podmienok oprávnenosti výdavkov stanovených podľa článku 71 ods. 3 prvého pododseku nariadenia č. 1698/2005.

b) O článku 71 ods. 3 prvom pododseku nariadenia č. 1698/2005

66. Podľa článku 71 ods. 3 nariadenia č. 1698/2005 „pravidlá pre oprávnenosť výdavkov sa stanovujú na vnútroštátnej úrovni a podliehajú osobitným podmienkam ustanoveným týmto nariadením...“.

67. Na prvý pohľad by použitie výrazu „pravidlá pre oprávnenosť“, ktorý sa zdá byť relatívne obsérny, mohlo podporovať výklad presadzovaný slovinskou vládou, podľa ktorého členské štáty majú na základe tohto článku právomoc upraviť právne dôsledky v prípade nesplnenia podmienok oprávnenosti výdavkov. Zo znenia článku 71 ods. 3 prvého pododseku nariadenia č. 1698/2005 však v kontexte tohto nariadenia ako celku vyplýva, že tento článok sa týka iba materiálnych podmienok oprávnenosti výdavkov a netýka sa právnych sankcií spojených s nesplnením uvedených podmienok.

68. Článok 74 ods. 4 nariadenia č. 1698/2005 tak výslovne stanovuje, že členské štáty vykonávajú kontroly v súlade s podrobnými vykonávacími predpismi stanovenými Komisiou,³⁷ najmä pokiaľ ide o typ a intenzitu kontrol podľa povahy rôznych opatrení rozvoja vidieka. Nariadenie č. 65/2011, ktoré Komisia prijala podľa tohto článku, obsahuje podrobné postupy týkajúce sa kontroly, ktorú majú členské štáty vykonávať v rámci EPFRV.

69. Z toho podľa mňa vyplýva, že článok 71 ods. 3 prvý pododsek nariadenia č. 1698/2005 nepriznáva členským štátom právomoc upravovať právne sankcie spojené s nesplnením podmienok oprávnenosti výdavkov.³⁸

c) O článku 30 ods. 1 nariadenia č. 65/2011

70. Článok 30 nariadenia č. 65/2011 ukladá členským štátom povinnosť v určitých situáciách znížiť sumu, ktorá sa má vyplatiť, a v iných situáciách úplne vylúčiť operáciu z poskytovania podpory z EPFRV.

71. Z článku 30 ods. 1 nariadenia č. 65/2011 tak vyplýva, že suma, ktorá sa má vyplatiť, sa zníži, ak suma požadovaná príjemcom prevýši o viac ako 3 % oprávnenú sumu, t. j. sumu, ktorá sa má vyplatiť po overení oprávnenosti žiadosti o platbu. Podľa článku 30 ods. 1 tretieho pododseku uvedeného nariadenia zníženie oprávnenej sumy zodpovedá prípadne rozdielu medzi požadovanou sumou a oprávnenou sumou. Z článku 30 ods. 1 štvrtého pododseku toho istého nariadenia okrem toho vyplýva, že ak príjemca môže dokázať, že «k zahrnutiu neoprávnenej sumy nedošlo jeho vinou», výška sumy sa nezníži. Okrem toho podľa článku 30 ods. 2 tohto nariadenia spolufinancovaná operácia sa úplne vylúči z poskytovania podpory z EPFRV v prípade, ak sa zistí, že príjemca úmyselne uviedol nepravdivé skutočnosti.³⁹

37 — Článok 74 ods. 4 nariadenia č. 1698/2005 odkazuje na postup uvedený v článku 90 ods. 2 tohto nariadenia, ktorý odkazuje na články 4 a 7 rozhodnutia Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu (Ú. v. ES L 184, 1999, s. 23; Mim. vyd. 01/003, s. 124).

38 — Tento záver je posilnený umiestnením článku 71 ods. 3 prvého pododseku do hlavy V nariadenia, nazvanej „Príspevok EPFRV“, namiesto do hlavy VI, nazvanej „Riadenie, kontrola a informovanie“.

39 — V takom prípade sa príjemca na základe článku 30 ods. 2 nariadenia č. 65/2011 okrem toho vylúči z poskytovania podpory v rámci tohto opatrenia na príslušný kalendárny rok zistenia a na nasledujúci kalendárny rok.

72. V tejto fáze poznamenávam, že rozdielne francúzske pojmy „éligibilité“ a „admissibilité“, použité v článku 71 ods. 3 nariadenia č. 1698/2005 a v článku 30 nariadenia č. 65/2011, nespochybňujú uplatnenie článku 30 nariadenia č. 65/2011 na situáciu, o akú ide vo veci samej. Táto rozdielna formulácia sa totiž v ostatných jazykových verziách oboch nariadení neobjavuje.⁴⁰ Nie je teda dôvod predpokladať, že dva pojmy použité vo francúzskej jazykovej verzii nariadení majú odlišný význam.⁴¹

73. Stotožňujem sa s analýzou Obce Gorje a Komisie, podľa ktorej sa článok 30 ods. 1 nariadenia č. 65/2011 uplatňuje za okolností, o aké ide v konaní vo veci samej.⁴²

74. Hoci je pravda, že článok 30 nariadenia č. 65/2011 sa týka výpočtu sumy, ktorá sa má vyplatiť, a vo svojom odseku 1 stanovuje, že tento výpočet sa vykoná „na základe oprávnenosti počas administratívnych kontrol“, pôsobnosť tohto článku nie je, ako to tvrdí slovinská vláda, obmedzená na situácie, v ktorých sú v celom rozsahu splnené podmienky oprávnenosti výdavkov. Z článku 30 ods. 3 tohto nariadenia totiž výslovne vyplýva, že zníženia uvedené v odseku 1 uvedeného článku 30 sa uplatňujú „*mutatis mutandis* na neoprávnené výdavky zistené počas kontrol podľa článkov 25 a 29 [tohto nariadenia]“, t. j. počas kontrol na mieste. Z toho podľa mňa vyplýva, že odsek 1 uvedeného článku 30 sa priamo uplatňuje na neoprávnené výdavky zistené počas iných typov kontrol, vrátane administratívnych kontrol.⁴³

75. V situácii, o akú ide v prejednávanej veci, v ktorej je na základe vnútroštátnych podmienok oprávnenosti jedna časť výdavkov zahrnutých v žiadosti o platbu oprávnená, zatiaľ čo druhá časť výdavkov je neoprávnená, vedie uplatnenie článku 30 ods. 1 nariadenia č. 65/2011 k zníženiu sumy, ktorá sa má vyplatiť, metódou opísanou v tomto odseku, pričom sa vypočíta rozdiel medzi sumou požadovanou príjmom (všetky výdavky uvedené v žiadosti o platbu) a oprávnenou sumou (iba oprávnené výdavky). Ak je tento rozdiel vyšší ako 3 % oprávnenej sumy, oprávnená suma sa zníži o rozdiel medzi oboma sumami.

76. Nemôžem tak súhlasiť s tvrdením predloženým Komisiou, podľa ktorej uplatnenie článku 30 ods. 1 nariadenia č. 65/2011 vedie v situácii v prejednávanej veci k zníženiu o 100 %, t. j. k úplnému vylúčeniu výdavkov spojených s investíciou. Komisia v tejto súvislosti uvádza, že v prejednávanej veci ide o prípad neoprávnenosti celej investície a nielen jej časti, keďže Obec Gorje nespĺnila podmienku prístupu (podmienku oprávnenosti) stanovenú pre všetky investície, podľa ktorej sa s realizáciou investície nemôže začať pred prijatím rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov. Podľa Komisie nesplnenie tejto podmienky prístupu „kontaminuje“ celú realizáciu investície.

40 — V anglickej jazykovej verzii oboch nariadení sú použité pojmy „eligibility“ (v článku 71 ods. 3 prvom pododseku nariadenia č. 1698/2005) a „eligible“ (v článku 30 ods. 1 nariadenia č. 65/2011), v dánskej jazykovej verzii pojmy „støtteberettiget“ a „støtteberettigt“, v španielskej jazykovej verzii pojmy „subvencionabilidad“ a „subvencionable“, v talianskej jazykovej verzii pojmy „ammissibilità“ a „ammissibili“ a v rumunskej jazykovej verzii pojmy „eligibilitate“ a „eligibil“. Nemecká jazyková verzia oboch nariadení obsahuje jazykové variácie bez právneho dopadu („Zuschussfähigkeit“ a „förderfähig“). Maďarská jazyková verzia používa porovnateľné, ale nie rovnaké pojmy. Článok 71 ods. 3 prvý pododsek maďarskej verzie nariadenia č. 1698/2005 tak používa pojem „jogosultság“, zatiaľ čo článok 30 ods. 1 maďarskej verzie nariadenia č. 65/2011 používa pojem „támogatható“.

41 — Pripomínam, že v prípade rozdielov medzi rozličnými jazykovými verziami toho istého textu predpisov Únie sa má dotknuté ustanovenie vykladať v kontexte celkovej systematiky a účelu právnej úpravy, ktorej jej súčasťou, čo potvrdzuje skutočnosť, že oba pojmy sa chápu rovnako. Pozri rozsudok z 29. apríla 2010, M a i. (C-340/08, EU:C:2010:232, bod 44).

42 — S ohľadom na skutkové okolnosti sporu vo veci samej, ako ich predložil vnútroštátny súd, nič neumožňuje predpokladať, že Obec Gorje úmyselne uviedla nepravdivé skutočnosti, čo by viedlo k uplatneniu článku 30 ods. 2 nariadenia č. 65/2011.

43 — Naopak, ak podmienky oprávnenosti na poskytnutie finančných prostriedkov nie sú splnené v celom rozsahu, je možné vziať späť alebo zrušiť pôvodné schválenie žiadosti o podporu a výpočet sumy, ktorá sa má vyplatiť, podľa článku 30 ods. 1 nariadenia č. 65/2011 sa nevykoná. Pozri poznámku pod čiarou 32 týchto návrhov.

77. V tejto súvislosti jednak poznamenávam, že ani nariadenie č. 1698/2005, ani nariadenie č. 65/2011 nerozlišuje medzi rôznymi kategóriami podmienok oprávnenosti výdavkov, ani neoprávňuje členské štáty pripisovať osobitné účinky nesplneniu určitých podmienok, ktoré považujú za viac „zásadné“. Taktiež argumentácia Komisie je v skutočnosti založená na bode 1 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, ktorý, ako je uvedené v bodoch 59 a 61 týchto návrhov, zakladá podmienku oprávnenosti na poskytnutie finančných prostriedkov, ktorej porušenie by nevedlo k zníženiu sumy, ktorá sa má vyplatiť podľa článku 30 ods. 1 nariadenia č. 65/2011.⁴⁴

78. Vzniká tak otázka, či článok 30 nariadenia č. 65/2011 stanovuje vyčerpávajúcim spôsobom sankcie, ktoré môžu členské štáty uložiť v prípade nesplnenia podmienok oprávnenosti výdavkov stanovených na vnútroštátnej úrovni podľa článku 71 ods. 3 prvého pododseku nariadenia č. 1698/2005.

79. Hoci článok 4 ods. 9 nariadenia č. 65/2011 výslovne stanovuje, že zníženia sumy a vylúčenia z poskytovania pomoci podľa tohto nariadenia sa uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté dodatočné pokuty podľa iných ustanovení práva Únie alebo vnútroštátneho práva, stotožňujem sa s názorom Obce Gorje, podľa ktorého členské štáty nemôžu stanoviť vnútroštátne sankcie až na úrovni úplného vylúčenia operácie z poskytovania podpory z EPFRV, keďže sankcia tejto povahy je už podrobne uvedená v uvedenom nariadení.⁴⁵ Podľa článku 30 ods. 2 nariadenia č. 65/2011 je totiž takáto sankcia výslovne obmedzená na situáciu, v ktorej príjemca úmyselne vyhlásil nepravdivé skutočnosti, takže členské štáty nemôžu uplatňovať úplné vylúčenie na iné situácie, ako to stanovuje slovinská právna úprava uplatniteľná vo veci samej, bez toho, aby tým prakticky menili pôsobnosť článku 30 ods. 2 nariadenia č. 65/2011.

80. Z toho vyvodzujem záver, že článok 30 nariadenia č. 65/2011 bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je slovinská právna úprava uplatniteľná vo veci samej, ktorá stanovuje zamietnutie žiadosti o platbu v celom rozsahu, a teda úplné vylúčenie operácie z poskytnutia podpory z EPFRV v prípade, ak táto žiadosť zahŕňa oprávnené aj neoprávnené výdavky.

81. Vzhľadom na odpoveď, ktorú som práve navrhol, už nie je potrebné skúmať, či je zamietnutie žiadosti v celom rozsahu v súlade so zásadou proporcionality. Touto otázkou sa teda budem zaoberať len subsidiárne pre prípad, že by sa Súdny dvor nestotožnil s mojím záverom a rozhodol, že nariadenie č. 65/2011 nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je § 56 ods. 4 ZKme-1.

3. Dodržiavanie zásady proporcionality

82. Podľa článku 74 ods. 1 nariadenia č. 1698/2005 členské štáty prijímú všetky právne a správne opatrenia, aby zabezpečili účinnú ochranu finančných záujmov Únie.⁴⁶ Členské štáty sú však povinné dodržiavať všeobecné zásady práva Únie, najmä zásadu proporcionality.⁴⁷ Z toho vyplýva, že sankcie uplatňované v prípade nesúladu musia byť primerané závažnosti porušenia, ktoré postihujú, a to najmä zabezpečením skutočne odstrašujúceho účinku, a zároveň musia dodržiavať všeobecnú zásadu proporcionality.⁴⁸

44 — Slovinská vláda podobne používa výraz „nevyhnutné podmienky“ na označenie vnútroštátnej podmienky uvedenej v bode 1 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, podľa ktorej príjemca nemôže začať s realizáciou investície pred prijatím rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov.

45 — Podobne pozri rozsudok z 24. mája 2007, *Maatschap Schonewille-Prins* (C-45/05, EU:C:2007:296, body 64 až 68).

46 — Podľa článku 48 ods. 1 nariadenia č. 1974/2006 členské štáty na účely článku 74 ods. 1 nariadenia č. 1698/2005 zabezpečia, aby všetky opatrenia na rozvoj vidieka, ktoré chcú realizovať, boli overiteľné a kontrolovateľné. Pozri tiež článok 325 ods. 1 ZFEÚ a článok 9 ods. 1 nariadenia č. 1290/2005.

47 — Pozri rozsudok z 28. októbra 2010, *SGS Belgium a i.* (C-367/09, EU:C:2010:648, bod 40).

48 — Pozri rozsudok z 25. apríla 2013, *Asociația Accept* (C-81/12, EU:C:2013:275, bod 63 a citovanú judikatúru). Pozri tiež návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Wahl vo veci *Szemerey* (C-330/14, EU:C:2015:605, body 51 až 63). Požiadavka proporcionality výslovne vyplýva z článku 35 ods. 3 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 640/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 vzhľadom na integrovaný administratívny a kontrolný systém, podmienky zamietnutia alebo odňatia platieb a administratívne sankcie uplatniteľné na priame platby, podporné nariadenia na rozvoj vidieka a krížové plnenie (Ú. v. EÚ L 181, 2014, s. 48), ktorým sa zrušilo a nahradilo nariadenie č. 65/2011 s účinnosťou od 1. januára 2015.

83. Obec Gorje v tejto súvislosti tvrdí, že § 56 ods. 4 ZKme-1 tým, že stanovuje zamietnutie žiadosti o platbu v celom rozsahu v prípade, ak žiadosť zahŕňa oprávnené aj neoprávnené výdavky, bez toho, aby sa zohľadnila povaha a rozsah porušenia, prekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie sledovaného cieľa. Podľa Obce Gorje je preto slovinská právna úprava v rozpore so zásadou proporcionality, čo spochybňujú poľská vláda aj Komisia.

84. Hoci vylúčenie z poskytnutia podpory vyplývajúce z nesplnenia jednej z podmienok poskytnutia pomoci nie je sankciou, ale len jednoduchým dôsledkom nesplnenia uvedených zákonom stanovených podmienok,⁴⁹ zamietnutie žiadosti o platbu upravené v § 56 ods. 4 ZKme-1 nie je v situácii, o akú ide vo veci samej, dôsledkom nesplnenia podmienok poskytnutia pomoci, ale skôr dôsledkom nesplnenia podmienok oprávnenosti výdavkov.⁵⁰

85. Navyše v situácii, o akú ide vo veci samej, je na základe § 56 ods. 4 ZKme-1 žiadosť o platbu zamietnutá v celom rozsahu, vrátane tej časti žiadosti, ktorá sa vzťahuje na oprávnené výdavky vynaložené v súlade s vnútroštátnymi podmienkami. Pokiaľ ide o túto časť, zamietnutie žiadosti o platbu nemožno považovať za jednoduchý dôsledok nesplnenia podmienok, ale skôr za sankciu.

86. Porušenia vnútroštátnych právnych predpisov v rámci operácií spolufinancovaných Úniou treba rozhodne sankcionovať účinným spôsobom, aby boli finančné záujmy Únie chránené pred akýmkoľvek podvodmi a zaručilo sa úplné dosiahnutie cieľov sledovaných normotvorcom Únie. Niet pochýb, že právna úprava, akou je dotknutá slovinská právna úprava, ktorá príjemcovi upiera akékoľvek vyplatenie podpory, je mimoriadne odstrašujúca a dokáže preto účinne bojovať proti nezrovnalostiam v rámci EPFRV.⁵¹

87. § 56 ods. 4 ZKme-1 však ustanovením zamietnutia žiadosti o platbu v celom rozsahu stanovuje sankciu, ktorá nesúvisí so závažnosťou porušenia, ktorého sa príjemca dopustil, keďže sankcia zostáva rovnaká, či už sa porušenie týka významnej, alebo naopak zanedbateľnej časti žiadosti.⁵²

88. Je pravda, že článok 30 ods. 1 nariadenia č. 65/2011 stanovuje aj zníženia, ktoré prekračujú rámec zistenej nezrovnalosti, keď stanovuje, že oprávnená suma sa zníži o rozdiel medzi touto sumou a sumou požadovanou príjemcom. Na rozdiel od dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy sa však zníženie sumy upravené v tomto článku vypočíta na základe daného porušenia, čím je podľa mňa zabezpečené dodržiavanie zásady proporcionality.

89. Úvahy, ktoré slovinská vláda uviedla v rámci odôvodnenia vnútroštátnej podmienky, ktorá je predmetom prvej prejudiciálnej otázky, t. j. zníženie rizika „efektu mŕtvej váhy“ a zabezpečenie účinnej kontroly, sa vzťahujú len na časť žiadosti týkajúcu sa oprávnených výdavkov. Bez ohľadu na nesplnenie podmienok oprávnenosti, pokiaľ ide o časť výdavkov, tak spolufinancovaná operácia sama osebe môže dosiahnuť svoj cieľ a priniesť skutočnú pridanú hodnotu týkajúcu sa rozvoja vidieka.⁵³

49 — Pozri rozsudky z 24. mája 2012, Hehenberger (C-188/11, EU:C:2012:312, bod 37 a citovaná judikatúra) a z 24. mája 2007, Maatschap Schonewille-Prins (C-45/05, EU:C:2007:296, bod 47 a citovaná judikatúra), pokiaľ ide o situáciu, v ktorej normotvorca Únie stanovil podmienky oprávnenosti na poskytnutie pomoci.

50 — Pozri body 59 až 61 týchto návrhov, pokiaľ ide o rozdiel medzi podmienkami oprávnenosti na poskytnutie finančných prostriedkov a podmienkami oprávnenosti výdavkov.

51 — Pozri poznámku pod čiarou 3 týchto návrhov, pokiaľ ide o chybovosť za výdavky na rozvoj vidieka. Pozri tiež rozsudky z 2. októbra 2014, Van Den Broeck (C-525/13, EU:C:2014:2254, bod 33) a z 15. septembra 2005, Írsko/Komisia (C-199/03, EU:C:2005:548, bod 31).

52 — Pripomínam, že vnútroštátny súd je pri uplatňovaní vnútroštátneho práva povinný vykladať ho v čo najväčšej možnej miere v duchu znenia a cieľa práva Únie, vrátane zásady proporcionality. Pozri rozsudok z 10. apríla 1984, von Colson a Kamann (14/83, EU:C:1984:153, bod 26). V tejto súvislosti je možné položiť si otázku, či nie je možné vykladať § 56 ods. 4 ZKme-1 v súlade so zásadou proporcionality. Osobitne sa podľa mňa možno pýtať, či sa výraz „žadosť, ktorá nespĺňa“, uvedený v tomto ustanovení, nevyhnutne týka žiadosti o platbu v celom rozsahu alebo len tej časti žiadosti, ktorá nespĺňa vnútroštátne podmienky.

53 — Podobne pozri, pokiaľ ide o nedodržiavanie pravidiel v oblasti verejného obstarávania, odpoveď Komisie z 5. februára 2015 na osobitnú správu Európskeho dvora auditorov *Chyby vo výdavkoch na rozvoja vidieka: aké sú príčiny a ako sa riešia?* [COM(2015) 71 final], s. 2.

90. Dospel som k záveru, že vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá stanovuje zamietnutie žiadosti o platbu v celom rozsahu v prípade, ak žiadosť zahŕňa oprávnené aj neoprávnené výdavky, bez toho, aby zohľadnila rozsah porušenia, treba považovať za právnu úpravu, ktorá je v rozpore so zásadou proporcionality.⁵⁴

V – Návrh

91. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré mu položil Úpravno sodišče (Správny súd, Slovinsko), takto:

Článok 71 ods. 3 prvý pododsek nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sú na podporu z EPFRV oprávnené iba investičné výdavky vynaložené po schválení žiadosti o podporu.

Článok 30 nariadenia Komisie (EÚ) č. 65/2011 z 27. januára 2011, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, pokiaľ ide o realizáciu kontrolných postupov a krížového plnenia pri opatreniach na podporu rozvoja vidieka, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zamietnutie žiadosti o platbu podpory v celom rozsahu, ak táto žiadosť zahŕňa oprávnené aj neoprávnené výdavky.

54 — Pozri tiež rozsudok z 15. septembra 2005, Írsko/Komisia (C-199/03, EU:C:2005:548, body 59 a 60).